

Бизнес и финанси

Икономически обзор

- 30.06.2022 г.: Макроикономически показатели и кооперативни стопански дейности
- м.6.2022 г.: Актуализирана макроикономическа прогноза
- м.10.2022 г.: БНБ и основен лихвен процент
- Финансиране по Оперативни програми

Финанси и осигуряване

- Актуално 2022 г.: Данъчни облекчения по чл. 22в и чл. 22г от ЗДДФЛ
- Промени в Правилника за прилагане на Закона за ДДС (обн. ДВ, бр.59 от 26.07.2022 г.)
- Промени в Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове (обн. ДВ, бр.65 от 12.08.2022 г.)

Полезна информация

- Краен срок за подаване на декларация за промяна на авансови вноски по чл.88 от ЗКПО
- ТБО за 2023 г.: Деклариране на обстоятелства за определяне на дължимата такса в намален размер
- Предложения за промени в данъчни закони за 2023 г.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

Макроикономически показатели и кооперативни стопански дейности

30.06.2022 г.: Постигнати резултати и тенденции в национален мащаб

4.8%

брутен вътрешен
продукт

15.6%

среден индекс на
потребителските цени

14.8%

хармонизиран индекс на
потребителските цени към 06.2022 г.

Търговия на едро

В национален мащаб спадът в търговията на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия е 4%, като в кооперативната система се наблюдава ръст от 11% при 15.6% ръст на потребителните цени в страната.

Търговия на дребно

При търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия ръстът в национален мащаб е 16%, а за кооперативната система е 0.35%.

Промишленост

В национален мащаб се наблюдава 16% ръст на промишленото производство на хранителни продукти при 12% ръст в кооперативната система.

Селско стопанство

Кооперативното селско стопанство отчита близо 2 пъти ръст на приходите.

Туризм

Обемът на реализираните приходи в кооперативната система нараства 1.6 пъти при 2.3 пъти в национален мащаб.

м.6.2022 г.: Актуализирана макроикономическа прогноза

1.9%

брутен вътрешен
продукт

13.0%

среден индекс на
потребителските цени

14.7%

хармонизиран индекс на
потребителските цени към края на 2022 г.

Прогнозата на БНБ е направена на база актуализирана прогноза на Европейската централна банка към 24.05.2022 г., която допуска, че ръстът при търсенето на български стоки ще намалее, а ръста на износа на такива се очаква да е 1% към края на 2022 г. Икономическият растеж на БВП ще се забави до 1.9% за 2022 г., като едва през 2024 г. се прогнозира ускоряването му до 3.7%.

Средният индекс на потребителските цени ще бъде 13.0%, което ще се дължи на запазване на колебанията на международните цени поради продължаващия конфликт в Украйна. Очакваната висока инфлация се дължи на: повишаването на цените, които се влияят косвено от цените на енергоносителите; повишаване на връзката на цените и заплатите в икономиката; предложението на служебното правителство за понижаване на някои данъци, които имат ефект върху крайните потребителски цени.

м.10.2022 г.: БНБ и основен лихвен процент

БНБ обяви, че от 1 октомври 2022 г. основният лихвен процент (ОЛП) е 0.49 на сто/годишно. Повишението е в продължение на политиката на Европейската централна банка и на мерките, свързани с растящата инфлация. До момента ОЛП, обявен от БНБ бе 0.00% и не е променян от м. февруари 2016 г.

Повишаването на ОЛП ще повлияе както върху размерът на лихвите по заеми, така и върху наказателната или законната лихва, дължимата при забава на публичните вземания.

ФИНАНСИРАНЕ ПО ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

В условията на усложнена икономическа среда и нарастваща инфлация кооперативните организации могат да се възползват от финансовата подкрепа на стартиралите и предстоящи за отваряне оперативни програми за безвъзмездна финансова помощ:

Открити процедури за кандидатстване:

- ▣ **Схема: „Енергийна ефективност в индустрията“ - BGENERGY-2.003** с краен срок за кандидатстване до 21.10.2022 г.

Предоставя се безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на мерки за енергийна ефективност с цел повишаване на ефективността на индустриалните процеси, но без такива свързани с производство на ел.енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане. Следователно, от тази програма могат да се възползват кооперативните организации с промишлена дейност, които инвестират в активи и технологии, които осигуряват повишаване на енергийната ефективност на дейността.

Допустими кандидати са лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.

Предоставяната безвъзмездна помощ е от 150 000 евро до 200 000 евро при условията на правилата „de minimis“ като мярката е насочена основно към промишлените предприятия и няма изисквания за самоучастие.

Предстоящи процедури за финансиране с индикативен срок на отваряне до края на 2022 г.:

- ▣ **Схема „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, както и на сгради от сектор туризъм“** (BG-RRP-4.021) с индикативен срок за обявяване м.10.2022 г.

Целта е подобряване енергийните характеристики на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, както и сгради от сектор туризъм, чрез прилагане на устойчиви интегрирани високоефективни енергийни мерки; достигане на клас на енергопотребление „А“ и по изключение клас „В“ след прилагане на енергоспестяващи мерки на сградите; постигане на минимум 30% спестяване на първична енергия за всеки обект от нежилищния сграден фонд; намаляване на разходите за енергопотребление.

Допустими кандидати са всички видове предприятия (микро, малки, средни и големи предприятия), регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г.

Приоритет ще се дава на проектни предложения за енергийна ефективност в съчетание с използването на възобновяеми енергийни източници; на внедряването на високоефективни охладителни и отоплителни инсталации, на въвеждането на иновативните технологии, използващи геотермална, хидротермална и слънчева енергия, и на използването на отпадна топлина и студ. Ще се насърчава използването на ефективно централно отопление и централно охлаждане, което ще намали загубите по преноса и разпределение на топлинна енергия и ще доведе до намаляване емисиите на CO₂. Инвестицията в производство на енергия от възобновяеми източници трябва да се използва за собствено потребление.

Минималният размер на финансирането е 100 000 лв. като максималният размер се определя от вида на предприятието и избрания режим на подпомагане „de minimis“ или „Инвестиционни помощи за мерки за повишаване на енергийната ефективност“.

Тази схема е подходяща за всички кооперативни стопански дейности предвиждащи инвестиции в инсталации и съоръжения, осигуряващи намаляване на потреблението на енергия с 30%.

□ **Схема „Информационни и комуникационни технологии и киберсигурност на малки и средни предприятия“** (BG-RRP-3.005) с индикативен срок за обявяване м.10.2022 г.

Предвижда се предоставянето на безвъзмездни средства за внедряване на информационни и комуникационни технологии и решения, осигуряващи повишаване нивото на дигитализация на малки и средни предприятия, които са и допустимите кандидати по мярката.

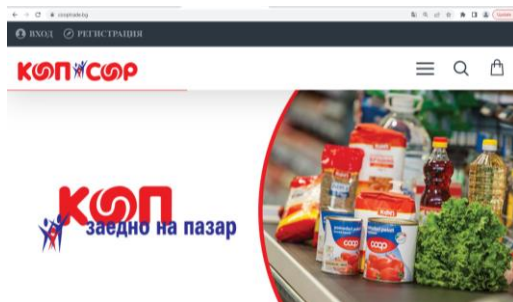
Другите изисквания към кандидатите са по отношение на учредяването им, като следва да са регистрирани не по-късно от 31.12.2019 г. (т.е. да имат 3 приключени финансови години – 2019, 2020 и 2021 г.) и в зависимост от типа на предприятието през 2021 г. да са реализирали определен минимален размер нетни приходи от продажби (за микро – не по-малки от 41 000 лв.; за малко – 82 000 лв. и средно – 123 000 лв.).

Допустимите разходи са:

- ✓ Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) услуги/решения за дигитален маркетинг, уебсайтове, платформи, мобилни приложения.
- ✓ ИКТ услуги/решения за оптимизиране на управленските, производствените и логистичните процеси, което включва въвеждане на система за управление: на ресурсите, насочени към взаимоотношенията с клиенти; доставките на суровини/материали/компоненти/продукти за производствения процес; на складовото стопанство; на модул за управление на производството; на продажбите на дребно; на бизнес анализи; на вътрешнофирмени обучения на служители от разстояние в електронна среда.
- ✓ ИКТ услуги/решения за осигуряване на киберсигурност в предприятията, което включва: въвеждане и сертифициране на Система за управление на сигурността на информацията съгласно изискванията на стандарт БДС ISO/IEC 27001; изграждане на система за защита на информацията в локална мрежа; изграждане на система за архивиране на информация; изграждане на система за управление на съхранението и споделянето на информация.

Предоставяната безвъзмездна помощ е от 3 000 лева до 20 000 лева при условията на правилата „de minimis“ като няма изисквания за самоучастие.

Тази схема е подходяща за всички кооперативни стопански дейности, използващи или планиращи да използват информационни технологии за управление на процесите и он-лайн продажби.

- **Програма за изграждане на ВЕИ** (възобновяеми енергийни източници) **в комбинация със съоръжения за съхранение на ел.енергия** с очакван срок за обявяване до края на 2022 г.

Целта е да се подобри енергийната независимост на малките и средни предприятия чрез изграждане на нови ВЕИ за собствени нужди с мощност до 1 MWh.

Допустими ще са разходите за СМР, придобиване на материални и нематериални активи, трудови и консултантски услуги свързани с изграждането на нови ВЕИ.

Безвъзмездната помощ е до 50% от допустимите разходи.

- **Програма „Кръгова и нисковъглеродна икономика“** с очакван срок за обявяване до края на 2022 г.

Целта е предоставяне на подкрепа за преход към кръгова икономика чрез въвеждане на кръгови модели на производство и потребление, стандартизиране в областта на околната среда и насърчаване на технологии, свързани с рециклиране и повторна употреба на отпадъци, ремонт и използване на продукти на биологична основа.

Допустими кандидати ще са микро, малки, средни и големи предприятия от сектор С „Преработваща промишленост“.

Допустимите разходи са за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи; консултантски услуги от инженерно-технически характер; изготвяне на анализ на ресурсната ефективност и въглеродната интензивност на предприятието и възможните решения за подобряването им; придобиване на специализиран софтуер и компютърни приложения, представляващи дълготраен нематериален актив (ДНА).

Безвъзмездната помощ е до 50% от допустимите разходи.

- **Процедура „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“** с очакван срок за обявяване до края на 2022 г.

Мярката е насочена към микро предприятия (до 9 човека персонал), чието седалище е на територията на селска община и извършват дейност през последните 3 години.

Предвижда се подкрепа за инвестиции насочени към производство на продукти (вкл. хляб и тестени изделия, безалкохолни напитки, минерални и изворни води, производство на текстил, мебели, печатна дейност и др.); развитие на услуги във всички сектори (вкл. грижа за деца и възрастни хора; електронна търговия, IT услуги, здравни услуги, обучение, консултантски и технически услуги и др.); производство на енергия от ВЕИ.

Допустимите разходи са за изграждане и ремонт на недвижимо имущество, придобиване на машини, оборудване и софтуери, консултантски услуги по внедряването на инвестицията.

Тази мярка е особено подходяща за всички микро кооперации, чието седалище е на територията на селска община и които осъществяват стопанска дейност, която предвиждат да бъде модернизирана или да стартират нова.

ФИНАНСИ И ОСИГУРЯВАНЕ

АКТУАЛНО 2022 г.: ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ ПО ЧЛ. 22В И ЧЛ. 22Г ОТ ЗДДФЛ

С § 18, т. 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет (ЗИДЗДБ) на Р България за 2022 г. (обн. ДВ бр. 52 от 05.07.2022 г.) са приети по-високи данъчни облекчения за деца и за деца с увреждания за 2022 г. Промяната е в сила от 01.07.2022 г. и ще се прилага само за доходи, придобити през 2022 г.

Условия за ползване на данъчното облекчение за деца

Условията за ползване на данъчните облекчения за деца (чл. 22в от ЗДДФЛ) и за деца с увреждания (чл. 22г от ЗДДФЛ) не са променени. Това, което следва да се има предвид е изискването на чл. 23, ал. 2 от ЗДДФЛ, а именно, че лицата, които ползват данъчното облекчение не трябва да имат неплатени публични задължения, подлежащи на принудително изпълнение. Затова преди да се представят необходимите документи за ползване на данъчното облекчение, лицата следва да проверят данъчно-осигурителната си сметка и да погасят неплатените (дължими) публични задължения, ако имат такива. Наличието на задължения за местни данъци и такси или за глоби, наложени от КАТ, които подлежат на принудително изпълнение и събиране от НАП, също са причина родителите да нямат право на данъчно облекчение.

Размер на облекчението за деца за 2022 г.

За 2022 г. са определени следните размери на облекчението за деца в зависимост от броя им :

Данъчно облекчение за:	Размер на облекчението:	
	годишната данъчна основа	месечната данъчна основа
едно ненавършило пълнолетие дете	6 000 лв.	500 лв.
две ненавършили пълнолетие деца	12 000 лв.	1 000 лв.
три и повече ненавършили пълнолетие деца	18 000 лв.	1 500 лв.
дете с увреждане по чл. 22г от ЗДДФЛ (за всяко дете)	12 000 лв.	1 000 лв.

Възможно е, при наличие на необходимите условия и обстоятелства, родителите на дете с увреждане с 50% и над 50% да ползват и двете данъчни облекчения едновременно – за дете и за дете с увреждане.

Авансово ползване на облекчението чрез работодателя

Новото е, че с промените е въведена възможност за авансово ползване на данъчното облекчение за деца и деца с увреждания. Необходимо условие за ползване на този режим е работникът/служителят еднократно да избере авансовото ползване на данъчното облекчение като представи пред работодателя писмена декларация, с която декларира, че:

- са изпълнени условията, предвидени в чл. 22в и 22г от ЗДДФЛ;
- другият родител, съответно другият приеман родител, близък или роднина, няма да ползва авансово намалението за съответната година;
- работникът/служителят няма да ползва данъчните облекчения при друг работодател.

Данъчното облекчение за деца и деца с увреждания се ползва чрез намаляване на месечната данъчна основа за доходи от трудови правоотношения след прилагане на чл. 42, ал. 3 от закона, т.е. след приспадане на полагащи се данъчни облекчения за намалена работоспособност (чл. 18, ал. 2), за направените през месеца чрез работодател лични вноски за допълнително доброволно осигуряване и/или за доброволно здравно осигуряване и премии/вноски по договори за застраховки "Живот" (чл. 19, ал. 2).

Следва да се има предвид, че авансово облекчението се ползва два пъти годишно, като месечната данъчна основа през:

- м. юли се намали с полагащото се облекчение за месеците януари – юни,
- м. октомври - със сбора на облекчението за месеците юли – септември.

За месеците октомври - декември 2022 г. данъчните облекчения се използват при изчисляване на годишната данъчна основа по реда на чл. 49 от ЗДДФЛ.

Когато размерът на месечната данъчна основа за м. юли и за м. октомври за доходи от трудови правоотношения е по-нисък от сумата на полагащото се данъчно облекчение, работодателят до края на месец август 2022 г., съответно месец ноември 2022 г., възстановява 10 на сто от разликата на лицето. По този начин дължимият данък по чл. 42, ал. 4 от ЗДДФЛ е нула, а възстановената сума се прихваща от работодателя последователно от следващите вноски към държавния бюджет за данъци върху доходите от трудови правоотношения на лицето или на други лица.

Данъчното облекчение за деца се ползва до размера на сумата от данъчните основи за периодите месец януари - юни 2022 г./месец юли – септември 2022 г.

В годишен аспект е допустимо когато размерът на полагащото се данъчно облекчение е в размер по-висок от сумата на годишната данъчна основа на единия родител, разликата да се ползва от другия родител, съответно от другия приеман родител, близък или роднина, но това може да стане само чрез подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2022 г. Сумарно размерът на данъчното облекчение, ползван от двамата родители, не трябва да надхвърля годишния размер на полагащото се облекчение.

Възможно е, при наличието на необходимите условия и обстоятелства, родителите на дете с увреждане да ползват и двете данъчни облекчения едновременно - за дете и за дете с увреждане. Двете облекчения могат да се ползват от единия родител, да се разпределят между двамата родители или единия родител да ползва облекчението за дете, а другия за дете с увреждане.

Също така е възможно тези данъчни облекчения да се ползват и от родител, на когото не е предоставено упражняването на родителските права в случаите на развод, когато за него са налице всички необходими условия, описани в този текст.

Когато в нарушение на закона, данъчното облекчение за деца или за деца с увреждания е ползвано авансово чрез повече от един работодател и/или от повече от едно лице, всяко от лицата, ползвали облекчението, дължи частта от данъка, съответстваща на размера на ползваното облекчение.

На сайта на Министерството на финансите е публикуван за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, с който се предвиждат разпоредби, прецизиращи определения ред за неговото използване. Целта е коректно определяне от страна на работодателя на полагащия се годишен размер на облекчението и приспадане на частта, удържана авансово, във връзка с годишното преизчисляване на дължимия данък за доходи от трудово правоотношение.

ПРОМЕНИ В ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ДДС (обн. ДВ, бр.59 от 26.07.2022 г.)

Във връзка с приетите изменения искаме да обърнем внимание на промени, свързани с правилата за корекции на грешно третираните по ЗДДС доставки и последващото право на данъчен кредит по тях:

Корекции на фактури при грешно третиране на доставка

В ЗДДС редът за коригиране на фактурите и известията е регламентиран с чл. 116. Съгласно действащата разпоредба на чл. 116, ал. 1 от ЗДДС поправки и добавки във фактурите и известията към тях не се разрешават. Погрешно съставени или поправени документи се анулират и се издават нови.

За погрешно съставени документи се смятат издадените фактури и известия към тях, в които: не е начислен данък, въпреки че е следвало да бъде начислен; е начислен данък, въпреки че не е следвало да бъде начислен; за доставката е приложена грешна ставка на данъка (чл.116 ЗДДС, ал.6).

С новата разпоредба на чл. 67а от ППЗДДС (ДВ, бр.59/26.07.2022 г.) е регламентиран редът за извършване на корекции на начислен данък или ползван данъчен кредит при грешно данъчно третиране на доставка, като същите ще се извършват по чл. 116, ал. 1, 4 и 5 от закона. Протоколът по чл. 116, ал. 4 от ЗДДС не се отразява в отчетните регистри по ЗДДС на доставчика и получателя на погрешно съставените фактури и същият се различава от протокола по чл. 117 от закона и по това, че за него няма изисквания за трайно вписани реквизити и има свободна форма.

В случаите на погрешно съставени документи, коректното документиране и отчитане следва да се извърши по реда на Приложение № 12 на ППЗДДС, съгласно чл. 67а ППЗДДС, както следва:

- В периода, в който е издаден се посочва в дневника на продажби на доставчика, но полетата, описващи стойности, се оставят празни (не се попълват) или се записва стойност нула;
- След периода, в който е издаден, доставчикът анулира издадената от него фактура и я отразява с противоположен знак в дневника на продажби, съответно в справка-декларация, за периода, през който е анулирана тази фактура. Същият издава коректна фактура и я включва в дневника за продажби за данъчния период, през който фактурата е издадена, съответно в справка-декларация за същия период;
- Получателят отразява с противоположен знак издадената от доставчика фактура в дневника за покупки, съответно в справка-декларация, за периода, през който е анулирана фактурата. Същият отразява новоиздадената фактура в дневника за покупки, съответно в справка-декларация за данъчния период, през който е издадена или в един от следващите 12 данъчни периода.

Корекции на протоколи при грешно третиране на доставка

До 2021 г. редът за корекции на протоколи е регламентиран в разпоредбите на чл. 80, ал. 5 и 6 ППЗДДС, съгласно които погрешно съставени или поправени протоколи се анулират и се издават нови. С измененията в ЗДДС (обн., ДВ, бр. 14 от 18.02.2022 г.), е създадена нова разпоредба на чл. 117а регламентираща реда за коригиране на протоколи. Предвидено е, че поправки и добавки в протоколите не се разрешават, а се анулират и издават нови.

Когато погрешно съставени протоколи са отразени в отчетните регистри на получателя, за анулирането не се съставя протокол, а в погрешно съставения се посочва основанието за анулиране. Всички екземпляри на анулираните протоколи се съхраняват при издателя, като отчитането им се извършва по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Съгласно чл. 67а ППЗДДС корекции на начислен данък или ползван данъчен кредит при грешно данъчно третиране на доставка се извършват по реда на чл. 117а, ал. 1, 3 и 4 от закона. Отчитането на анулираните документи се извършва по реда на Приложение №12 на ППЗДДС като е необходимо анулирането на погрешно издадения документ да се отрази в дневниците в същият данъчен период. Новият коректно издаден данъчен документ се отразява в данъчния период на издаването му при доставчика, съответно в данъчния период, през който е издаден, или в един от следващите 12 данъчни периода – при получателя.

Право на приспадане на данъчен кредит след корекция на грешно третирана доставка

Начинът на упражняване на правото на приспадане на данъчен кредит след корекция на грешно данъчно третиране на доставка е уточнен с новия чл. 58а ППЗДДС. В случаите на погрешно съставени документи по чл. 116, ал. 2, 3 и 6 и по чл. 117а, ал. 2 от закона правото на приспадане на данъчен кредит възниква през данъчния период, през който е издаден новият данъчен документ, и се упражнява през този или през някой от следващите 12 данъчни периода само когато погрешно съставеният документ е включен в дневника за покупките на получателя в срока по чл. 72 от закона (чл. 58а от ППЗДДС).

Корекции при грешно данъчно третиране на доставка при наличие на влязъл в сила акт, издаден от орган по приходите

Корекциите на начислен данък или ползван данъчен кредит при грешно данъчно третиране на доставка, при наличие на влязъл в сила акт, издаден от орган по приходите, се извършват по реда на чл. 116, ал. 1, 4 и 5 и 117а, ал. 1, 3 и 4 от закона при условията на чл. 67б, ал. 1 от ППЗДДС (ДВ бр.59/26.07.2022 г.).

Когато регистрирано лице документира такава доставка, освен реквизитите по чл. 114, ал. 1 от закона, в издадения нов документ се посочва и номерът на влезлия в сила акт, с който е установено грешното данъчно третиране на доставката и датата на внасяне или прихващане на задължението по него (нова ал.12 на чл.78 ППЗДДС).

Разпоредбата на чл. 67б, ал. 2 от ППЗДДС предвижда в случаите на грешно данъчно третиране на доставка, при наличие на влязъл в сила акт на орган по приходите, издадените данъчни документи да се анулират и да се издават нови, при условие, че установеното с акта задължение е внесено в държавния бюджет по сметка на компетентната ТД на НАП или прихванато по чл. 92 от закона.

Когато при наличие на влязъл в сила акт, издаден от орган по приходите на регистрирано лице – доставчик, е установено задължение в резултат на грешно данъчно третиране на доставка, което е внесено или прихванато, доставчикът издава документ, когато за тази доставка не е издаден документ по чл. 112, ал. 1, т. 1 и 2 от закона.

Отчитането на анулираните документи се извършва по реда на чл. 113, ал. 20-22 ППЗДДС, предвид посоченото в чл. 67б, ал. 4 от ППЗДДС.

С чл. 71а от ППЗДДС е предвидена и възможност за възстановяване на недължим платен данък. При грешно данъчно третиране на доставка, при наличие на влезли в сила актове, издадени от орган по приходите при доставчика и получателя, при условие, че установеното с актовете задължение е внесено в държавния бюджет по сметка на компетентната ТД на НАП или прихванато по чл. 92 от закона, НАП възстановява недължимо платени или събрани суми по реда на чл. 128 от ДОПК след обективна преценка коя от страните по доставката е понесла неправомерно тежестта на данъка.

Право на приспадане на данъчен кредит или възстановяване на данък след корекция на грешно данъчно третиране на доставка при наличие на влязъл в сила акт, издаден от орган по приходите

Съгласно практиката на Съда на Европейския съюз, при влязъл в сила акт на някоя или и на двете страни по доставката, ако задължението по него е внесено, няма данни за данъчна злоупотреба и данъчната администрация е уведомена за корекцията, следва да се даде възможност на страните така да документират и отчетат доставката, че да се осигури неутралността на данъка.

За тази цел с чл. 58б от ППЗДДС е предвидено правото на приспадане на данъчен кредит или възстановяване на данък след корекция на грешно данъчно третиране на доставка при наличие на влязъл в сила акт, издаден от орган по приходите, да може да се упражнява, когато са налице изискванията на чл. 69 и 71 от закона или право на възстановяване на начислен данък по съответния ред, въз основа на издаден документ по чл. 67б, ал. 2 и 3, но при условие че задължението, което е установено с акта, е внесено в държавния бюджет по сметка на компетентната ТД на НАП или прихванато по чл. 92 от закона. Това правило ще се прилага и когато при наличие на влязъл в сила акт, издаден от орган по приходите, на регистрирано лице – доставчик, е установено грешно данъчно третиране на доставка, за която размерът на данъка по доставката не е бил изменен. Правото на приспадане на данъчен кредит може да се упражни, ако погрешно съставеният документ е включен в дневника за покупките на получателя в срока по чл. 72 от закона. Правото на приспадане на данъчен кредит ще се упражнява през данъчния период, през който е издаден новият документ, или в един от следващите 12 данъчни периода.

Посоченият ред за правилното документиране се прилага и в случаите, когато на получател по доставка, който е самоначислил данъка с протокол, е признато право на данъчен кредит с влязъл в сила ревизионен акт. В същото време с ревизионен акт на доставчика е установено, че лице – платец на данъка по доставката съгласно закона е доставчикът, поради което същият е анулирал издадената фактура и е издал нова с начислен данък. Доставчикът следва да включи новата фактура в дневника за продажби, като получателят отново упражнява право на данъчен кредит по тази фактура чрез включването ѝ в дневника за покупки.

ПРОМЕНИ В ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА АКЦИЗИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ (обн. ДВ, бр.65 от 12.08.2022 г.)

Пререгистрация на малки обекти винопроизводство по чл. 56, ал. 1, т. 2 от ЗАДС

С §56 от Правилника за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове е регламентирано, че лицата, получили удостоверение за регистрация на обекти за винопроизводство на независими малки винопроизводители по чл.56, ал.1, т.2 от ЗАДС, за да запазят регистрацията си е необходимо да подават декларация в двумесечен срок от влизането в сила на правилника, т.е. до 16.10.2022 г. Декларацията за изпълнение на изискванията на чл. 4, т. 8а от Закона за акцизите и данъчните складове се подава пред компетентното митническо учреждение. В случай, че декларацията не бъде подадена, се приема, че лицето не отговаря на условията на чл. 4, т. 8а от ЗАДС.

В двумесечен срок от изтичане срокът за деклариране директорът на съответната териториална дирекция служебно преиздават удостоверения за регистрирани обекти за винопроизводство на независими малки винопроизводители на лицата, отговарящи на условията на чл. 4, т. 8а от ЗАДС (§ 56).

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

АВАНСОВИ ВНОСКИ ПО ЧЛ.88 ОТ ЗКПО – краен срок за подаване на декларация за промяна

До 15.11.2022 г. е крайният срок за подаване на декларация по чл.88 от ЗКПО за коригиране размера на декларираните по чл.87а от ЗКПО авансови вноски за корпоративен данък за 2022 година. Корекцията е необходима в случаите, когато декларираните авансови вноски съществено се отличават от очаквания годишен данък, като основната цел е да не се начисляват лихви или да се надвнесе данък. Увеличението, съответно намалението на авансовите вноски, се ползва след подаване на декларация, следователно за кооперативните организации, които плащат месечни вноски и искат да променят размера им за месеците октомври, ноември и декември е необходимо да подадат декларация преди срока за плащане на следваща дължима вноска, но не по-късно от 15.11.2022 г.

В този срок се подава декларация и за промяна на вноската за III-тото трим. на 2022 г.

На 1.12.2022 г. изтича срокът за плащане на месечната авансова вноска за месец декември и тримесечната авансова вноска за трето тримесечие на 2022 година.

ТБО ЗА 2023 Г.: Деклариране на обстоятелства за определяне на дължимата такса в намален размер

Напомняме Ви, че през IV-то трим. на година собствениците на имоти могат да декларират обстоятелства, свързани с определяне в по-малък размер на дължимата за следващата година такса битови отпадъци (ТБО).

Това се отнася за незастроени имоти или такива, които няма да се използват през 2023 г., като в този случай се подава декларация по чл. 71, ал. 1 от ЗМДТ за освобождават от ТБО, в частта събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации и за тяхното третиране. Определеният в ЗМДТ срок по даване на тази декларация е 31 октомври, но общинския съвет по местонахождение на имота може да определи и друг срок.

Освен това, стопанските субекти могат да заявят желание, дължимата за следващата година ТБО да се определи на база заявен вид и обем на съдове за съхранение на битови отпадъци или представен сключен договор с регистрирано по ЗУО лице за събиране и транспортиране на отпадъци. Декларацията се подава по местонахождение на имота в периода от 1 октомври до 30 ноември 2022 г., като общинския съвет може да определи и други срокове.

Като се има предвид, че размерът на ТБО се определя по общини е целесъобразно кооперативни организации да проучат определените от съответната община срокове за подаване за съответните декларации за деклариране на обстоятелствата, свързани с определянето в по-малък размер на полагащата се ТБО.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В ДАНЪЧНИТЕ ЗАКОНИ ЗА 2023 Г.:

На страницата на Министерството на финансите са публикувани за обществено обсъждане следните проекти за изменения и допълнения на данъчните закони за 2023 г.:

Закон за данък върху добавената стойност (ЗДДС)

В проекта на Закон за изменение и допълнение на ЗДДС се предлагат промени, свързани с привеждане на законодателството в съответствие с решения на СЕС, и по-конкретно разпоредби, които дават възможност да се намали данъчната основа на доставката в случай на пълно или частично неплащане, което може да стане окончателно несъбираемо. В тази връзка са предвидени правила за извършване на корекция на данъчната основа в случаите когато е налице пълно или частично неплащане, ако вземането е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост. Вземането е несъбираемо когато не е било изпълнено или погасено по друг начин в продължение на 730 дни от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата, и са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение.

Друго предложение е във връзка с извършването на корекция на приспаднат ДДС, в случай на унищожаване или бракуване на стоки. Предложението е лицата да не извършват корекция на ползван данъчен кредит при брак, поради изтичане срока на годност/трайност, когато той съответства на фирмени стандарти при липса на установени такива с нормативен акт или е в обичайните за съответната дейност размери на брака. Предложението е в съответствие с принципите на Директивата за ДДС, като се цели избягване стеснителното прилагане на изискването за извършване на корекция на ползван данъчен кредит в случаите на брак.

Закон за корпоративно подоходно облагане (ЗКПО)

В проекта на Закона за изменение и допълнение на ЗКПО се предвиждат разпоредби, свързани с правото на ползване на данъчно облекчение за извършване на производствена дейност в общини с безработица, по-висока от средната за страната във връзка с изтеклия срок за прилагане на държавната помощ (до 31.12.2021 г.).

Поради изтичане на срока на действие на схемата за държавна помощ, под формата на данъчно облекчение (чл.184 във връзка с чл.189 от ЗКПО), представляващо държавна помощ за регионално развитие е предприета процедура по нотифициране на нова схема за държавна помощ, с която да се запази същността на данъчното облекчение, действало до 31 декември 2021 г. и да се прилага през новия програмен период. В тази връзка в преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се предлагат разпоредби, чиято цел е да се уреди прилагането на данъчното облекчение до получаване на Решение на Европейската комисия (ЕК) по схемата за помощ.

Предвидено е данъчното облекчение да може да се ползва след постановяване на положително решение от ЕК относно съответствието му с Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01), а корпоративният данък за 2022 г. да се преотстъпва, в случай, че съответното данъчно задължено лице подаде в периода от 1 януари 2023 г. до 31 май 2023 г. формуляр за кандидатстване; налице е одобрение от страна на Българската агенция за инвестиции до 30 юни 2023 г.; изпълнени са всички условия на ЗКПО за прилагане на данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.

Не се допуска преотстъпване на авансови вноски до датата на решението на Европейската комисия. Правото на преотстъпване на данък се предвижда да се прилага до 31 декември 2027 г., в т.ч. за корпоративния данък за 2027 г.

Посочените промени в данъчните закони, вкл. и тази по ЗДДФЛ, са проекти, разработени от МФ и са предложени за обществено обсъждане, и в тази връзка посочването им е с цел информираност относно насоките за промени в законодателството.

Дирекции:

„Икономическа политика“ и „Финанси и счетоводство“

тел: 02/926 67 28

email: coop_economics@cks.bg

тел: 02/926 64 26